

Igakülgne geriaatriline hindamine, haige käsitlemine ja rehabilitatsioon

Yngve Gustafson MD, PhD.

Department of Community Medicine and Rehabilitation, Geriatric Medicine,
Umeå University, Umeå, Sweden.

Igakülgne geriaatriline hindamine, haige käsitlemine ja rehabilitatsioon baseerub funktsionaalsusele orienteeritud interdistsiplinaarsel meeskonnatööl, mitte haiguskesksel lähenemisel.

Eduka ravi ja rehabilitatsiooni eelduseks on geriaatrilise meeskonna poolt läbi viidud igakülgne hindamine.

Patsiendid, kes vajavad igakülgset geriaatrilist hindamist:

- geriaatriline patsient on eakas isik, kellel on komplitseeritud kliinilised probleemid ning tavaliselt mitmekülgsed vajadused.
- Sageli on ilmnenud seisund vaid jäämäe veepealne osa, tavaliselt esinevad lisaks sellele probleemile ka varjatud haigusseisundid.
- Nii ravi kui rehabilitatsioon ei pruugi olla edukad kui patsienti ei hinnata süstemaatiliselt ja kõiki ravitavaid ja/või muudetavaid probleeme ei käsitleta samaaegselt.
- Lisaks ilmnenud põhihaigusele ja kaasuvatele haigustele, võib patsiendil tekkida ravi ja rehabilitatsiooni käigus uusi tervisehäireid, mis tuleb kiiresti avastada ja ravida, vastasel korral on ohustatud kogu ravi- ja rehabiliteerimisplaan.
- Meeskonna ülesandeks on avastada kõik muutused patsiendi seisundis.

Ettekandes käsitletakse kahte meta-analüüsi, üks puudutab GEMU (geriaatrilise hindamise ja juhtimise üksus) ja teine baseerub Stroke-üksuse katsetel.

Ettekandele tuleb kolm juhuslikku kontrollitud geriaatrilise sekkumise uuringut Umeå Ülikooli Haiglast. 1. Eakad üldsisemeditiini patsiendid. 2. Eakad patsiendid, kellel on reie ülemise osa murd. 3. Kukkumise ennetamine hooldekodudes

Igakülgne geriaatriline hindamine, ravi ja rehabilitatsioon:

- on eelduseks habraste eakate inimeste edukale ravile ja rehabilitatsioonile.
- on komplitseeritud kuid efektiivne kui meeskond viib seda korralikult läbi.
- vähendab suurel osal habrastel eakatel asjatuid kannatusi.
- geriaatrilise hindamise, ravi ja rehabilitatsiooni ressursside suurendamine võimaldab kokkuvõttes märkimisväärset majanduslikku kokkuhoidu.
- kõigi interdistsiplinaarsesse koostöösse kaasatud inimeste töö üheks osaks peab olema pühendumus geriaatrilise hindamise, ravi ja rehabilitatsiooni uuringutesse.